

DE GEMEENTE DICHTBIJ

Wethouder Kieft: 'Gebruik strand wordt anders dan het was'

Foto: René Pop

De vanzelfsprekendheid waarmee we nu het Texelse Noordzeestrand gebruiken voor recreatie, zal door zeespiegelstijging en kustafslag in de komende jaren veranderen. Situaties als afgelopen zomer, waarin niet overal strandhuisjes geplaatst konden worden, zullen vaker gaan voorkomen. Die waarschuwing wil wethouder Rikus Kieft Texelaars alvast meegeven.

'Het wordt anders dan het was. We moeten er rekening mee houden dat niet meer elk jaar op alle stranden strandhuisjes kunnen staan. Dat zal op sommige plekken niet of minder makkelijk gaan. Ondanks de suppletie kan het beschikbare strand daarvoor te smal zijn,' aldus Kieft, die zowel kustverdediging als economie in zijn portefeuille heeft. Dat de strandrecreatie onder druk staat, komt door klimaatveranderingen. Door toename van extremen in het weer (stormen) spoelt veel zand weg en wordt de kustlijn aangetast. Om te voorkomen dat de waterveiligheid in het geding komt, zijn maatregelen nodig die strand en duinen op niveau houden en ervoor zorgen dat het

Texelse achterland ook in de toekomst beschermd blijft tegen overstromingen.

Kustvisie

'In de Noordzeekustzone komen meerdere belangrijke functies samen. Naast waterveiligheid, heb je te maken met natuur, recreatie en economie. Het is een flinke uitdaging om al deze functies te behouden. Op de korte termijn kunnen ze ook op gespannen voet met elkaar staan, maar uiteindelijk zullen ze elkaar versterken. Een veilig eiland met een natuurlijk strand- en duingebied met grote biodiversiteit is aantrekkelijk voor het toerisme. Dat slaat positief terug op onze lokale economie.' In het najaar van 2020 heeft de gemeente samen met Rijkswaterstaat, hoogheemraadschap, provincie en Staatsbosbeheer een langetermijnvisie voor het strand en duingebied van Texel opgesteld. Met 2050 als stip op de horizon. 'Vanuit onze bestuurlijke rol, en als vertegenwoordiger van de Texelaars, doen wij er alles aan om de strandrecreatie zo lang mogelijk boven water te houden.' Volgens Kieft betekent dit niet dat plaatsing van strandhuisjes altijd mogelijk is of dat dit altijd op dezelfde plek

Texelse strand en duinen tot 2050

In de 'Visie en Meerjarenprogramma strand en duingebied Noordzeekust Texel' hebben de vijf betrokken organisaties (Provincie NH, RWS, hoogheemraadschap, SBB en de gemeente) uitgewerkt hoe zij de ontwikkeling van strand en duinen zien tot 2050. Voorop staat de waterveiligheid, maar ook natuur, recreatie en economie op Texel hebben een belangrijke functie in het gebied. In de visie staan de doelen omschreven en de maatregelen die nodig zijn om de lange termijndoelen te halen. Het kerven van de zeereep is een van die maatregelen. De exacte locatie van de kerven staat nog niet vast. De ambitie is in 2023/2024 twee pilotkerven te realiseren binnen het gebied tussen paal 12 en paal 17. De zandverstuiving bij deze kerven wordt gemonitord en die informatie wordt weer gebruikt bij het aanbrengen van nog meer kerven.

Wilt u meer weten over de kustverdediging op Texel? Via de website van de gemeente Texel, www.texel.nl, kunt u de kustvisie bekijken of downloaden.

kan zijn. 'Afhankelijk van de situatie moeten we flexibeler worden met maatregelen en vergunningverlening, zodat je makkelijker aanpassingen kunt doen waar dat nodig is.'

Versterken duingebied

Uitgangspunt van alle partijen is: een veilige kust om van te kunnen genieten die op een natuurlijke manier wordt beheerd. Via dynamisch kustbeheer krijgt de natuur meer ruimte om zelf de duinen mee te laten groeien met de zeespiegelstijging. 'We willen op verschillende plekken kerven en stuifkuilen maken, waardoor zand vanaf de kust de duinen inwaait. Die worden daardoor hoger en sterker. Ook de natuur wordt hier beter van,' aldus Kieft. 'Er ontstaat een natuurlijker kustlandschap met een grotere biodiversiteit. Als de duinen weer kunnen stuiven, biedt dat kansen voor de oorspronkelijke soortenrijke vegetatie, vogels en insecten. Als bijkomend voordeel vermindert het de effecten van de stikstofbelasting. Door hogere en bredere duinen neemt de zoetwaterbel ook nog eens toe. Dat is heel waardevol voor Texel. Een grotere zoetwatervoorraad kunnen we goed gebruiken vanwege de toename van hittestress, droogte en verzilting.'

Rijkswaterstaat bewaakt basiskustlijn

Dit najaar en komend voorjaar vult Rijkswaterstaat (RWS) het Texelse strand op verschillende plekken aan met in totaal 2,5 miljoen kubieke meter zand. Tussen de strandpalen 25 en 30 wordt een miljoen kubieke meter opgespoten en tussen paal 14 en 22 nog eens anderhalf miljoen. 'Met deze suppleties zorgen we ervoor dat de basiskustlijn in stand blijft.'

Die kustlijn wordt gevormd door een strook voor de kust, het strand en de eerste duinenrij, legt Harold Hansen, omgevingsmanager Kustlijn zorg/Waterveiligheid bij RWS, uit. De basiskustlijn werd in 1990 bepaald. Sindsdien moet RWS ervoor zorgen dat deze kustlijn behouden blijft. 'Jaarlijks monitoren we dat en bekijken we of de hoeveelheid zand in de kustvakken voldoet aan de norm van de basiskustlijn. Op basis van die informatie voorspellen we hoe zich dat gaat ontwikkelen in de jaren erna. We maken iedere vier jaar een suppletieprogramma. Dreigt er een tekort aan zand te ontstaan in een bepaald vak, dan plannen we in de komende vier jaar een suppletie in. We brengen zand aan op de vooroever of we spuiten het op het strand.' De zandsuppleties zijn een vorm van dynamisch kustbeheer: het aangebrachte zand zorgt ervoor dat het kustfundament meestijgt met de zeespiegelstijging, waardoor de kustlijn op z'n plek blijft. 'Eigenlijk breng je steeds een nieuwe slijtlaag aan.'

Veel erosie

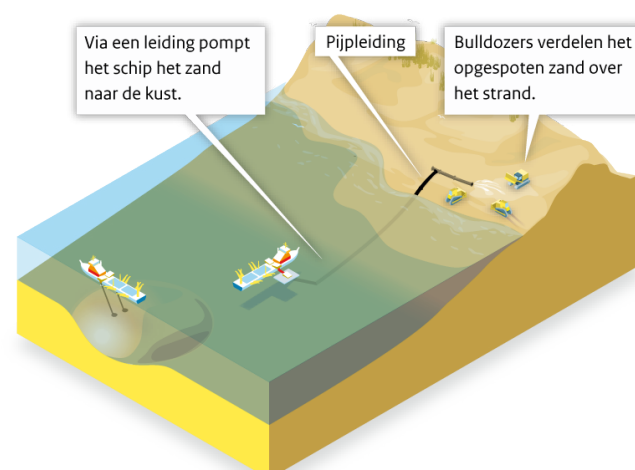
Hoewel het soms misschien anders lijkt, wordt er niet jaarlijks gesuppleerd op Texel. 'We zijn wel zo'n beetje elke drie jaar op het eiland, omdat met name de zuidwestkust van Texel heel erosief is; hier is veel afslag door wind, stroming en golven en het vergt flink wat inspanning om de basiskustlijn hier op z'n plek te houden.' Dat is volgens Hansen ook de reden dat wordt gekeken naar aanvullende en andere manieren om de kust te versterken, zoals het kerven van de duinen. Onveilig is het volgens de RWS-woordvoerder nergens op Texel. 'De primaire waterkering, waarvoor het hoogheemraadschap verantwoordelijk is, ligt veel verder landinwaarts. De duinen zijn breed genoeg. Alleen bij De Koog is een locatie waar de duinenrij minder dik is.' Afgelopen zomer was het Texelse strand op sommige plekken zo smal, dat er geen strandhuisjes geplaatst konden worden. 'Uit het oogpunt van waterveiligheid was er niks aan de hand, maar de gemeente gaat over de veiligheid voor mens en dier. Dat zijn twee verschillende dingen. Jaarlijks hebben wij met de gemeente overleg over de waterveiligheid en dan bespreken we ook de gewenste aanpassingen voor de recreatie. Vaak lukt het ons wel om daar rekening mee te houden.'

Attractie

De zandsuppleties vormen een extra attractie op het Texelse strand. Hansen: 'We merken dat mensen het werk interessant vinden en leuk om naar te kijken. Het werkterrein zelf is verboden gebied, vanwege gevaar voor drijfzand

en rondrijdende bulldozers en shovels. Passeren kan wel langs de kant van de duinen. De stukken waar gewerkt wordt zijn niet langer dan zo'n honderd meter. 'We hebben goed overleg met de gemeente en de strandexploitanten over de planning. In principe suppleren we niet in juli en augustus en niet in het stormseizoen. Ook houden we bijvoorbeeld in het broedseizoen afstand van vogelkolonies om verstoring te voorkomen. Daarnaast onderzoeken we de gevolgen van suppleties voor de natuur.'

Strand aanvullen met zand

Bron: Rijkswaterstaat